

**PROBLEMS AND PROSPECTS OF FINANCING AGRARIAN
ENTERPRISES**

Berezina L. M.

doctor of sciences, professor

Professor of the Department "Enterprise Economics"

Bahan N.V.

Postgraduate

Poltava State Agrarian Academy

Poltava, Ukraine

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

Березіна Л.М.,

д.е.н., професор,

професор кафедри «Економіка підприємства»

Баган Н.В.,

аспірант

Полтавська державна аграрна академія,

м. Полтава, Україна

Фінансові аспекти є основою побудови цілісної економічної системи країни. Водночас, незважаючи на помітні темпи зростання, фінансовий стан сільськогосподарських підприємств залишається нестабільним для економічного піднесення й розширеного відтворення. Аграрний сектор України потребує істотних змін пріоритетів державної політики та обсягів реальної державної підтримки [1].

Фінансова економічна політика має впливати на функціонування агропромислового комплексу, котрий задовольняв би не лише внутрішні

потреби, а й мав значний вплив на експорт сільськогосподарської продукції. Проте, трансформаційні процеси, які відбуваються в аграрному секторі національної економіки, не будуть реалізовані повністю, якщо одночасно не будуть вжиті заходи для зміни умов, які є визначальними для відтворювального процесу в сільському господарстві.

Неспроможність ринкових регуляторів повністю забезпечити ефективне функціонування сільського господарства призвело до значних фінансових витрат вітчизняних суб'єктів господарювання й незбалансованості аграрного ринку. Тому без державної фінансової підтримки аграрних підприємств неможливо вести розширене відтворення й досягти збалансування власних фінансів. Традиційно виокремлюють два основних джерела фінансової підтримки сільського господарства: забезпечення розширеного виробництва завдяки високим цінам на сільськогосподарську сировину та продовольчі товари, тобто це джерело відносять на споживача, або ж за рахунок бюджетних виплат, тобто за рахунок платників податків [2].

Оскільки фінанси аграрної сфери є важливою складовою фінансової системи країни, то подолання кризових явищ безпосередньо пов'язане з поліпшенням фінансового стану аграрних товаровиробників усіх форм власності. Акцентуючи увагу на актуальності проблеми, зазначимо, що в сучасних умовах господарювання зростає значення банківського кредиту. Ефективним інструментом підвищення доступності кредитів для аграрних підприємств може бути створення та впровадження механізму часткового або повного державного гарантування їх повернення.

Необхідність фінансової підтримки аграрних підприємств зумовлена соціально-економічними й природними особливостями їх функціонування та важливістю використання зарубіжного досвіду розвитку агропромислового комплексу.

В умовах активізації інтеграційних процесів та надбання повноправного членства в Світовій організації торгівлі (СОТ) стає об'єктивною необхідністю дотримання Україною положень угод СОТ і виконання домовленостей,

досягнутих у ході переговорного процесу, зокрема щодо доступу на ринок сільськогосподарських, продовольчих товарів; експортної конкуренції в сільськогосподарській і продовольчій торгівлі, а також державної підтримки сільського господарства. Обсяги державної підтримки залежать від двох основних факторів: реальної потреби в такій підтримці сільського господарства; фінансових можливостей держави [2].

Механізм державної підтримки варто розглядати як систему методів стимулюючого характеру, яка здатна забезпечити ефективний та поступальний розвиток аграрної сфери за умов збереження довкілля та сталого розвитку сільських територій.

Реалізація цього процесу має відбуватися через відповідні зміни у законодавстві; оприлюднення проектів розроблених стратегій; моніторинг результативності регуляторного впливу держави.

Системний та комплексний підхід до вирішення проблем фінансування аграрних підприємств має забезпечити синергичний ефект їх розвитку. Досягнення синергетичного ефекту завдяки, у тому числі, державній підтримці має забезпечити стимулювання експортного потенціалу аграрних підприємств та їх залучення разом з переробними підприємствами до розширення експортної діяльності. Це дасть можливість сприяти вирішенню таких проблем як забезпечення зростання обсягу інвестицій, поліпшення якості продукції та її екологічної безпеки, підвищення конкурентоспроможності галузі на внутрішньому та зовнішньому ринках, підвищення рівня життя сільського населення тощо.

Системна державна підтримка аграрної сфери має бути спрямована на: оптимізацію структури державних витрат сільськогосподарським товаровиробникам; удосконалення механізму оподаткування аграрних підприємств; забезпечення стабільності банківської системи для створення рівних можливостей доступу до фінансових ресурсів усіх підприємств аграрної сфери; удосконалення процесу ціноутворення на агропромислову продукцію; підвищення активності аграрних підприємств щодо здійснення експортно-

імпортних операцій; забезпечення привабливості аграрної сфери як інвестиційного середовища; підвищення інформатизації в аграрному секторі; забезпечення розвитку сільських територій.

Список використаних джерел:

1. Павленко О. П. Економічна сутність та методологічні основи фінансового забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств [Електронний ресурс] / О. П. Павленко // Ефективна економіка. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=520>.

2. Орел А. М. Економічна ефективність фінансів підприємств в умовах сільськогосподарських відносин [Електронний ресурс] / А. М. Орел // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 1. – С. 131-140. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/2208/1/19.pdf>